

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ ΑΠΘ

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΙΔΕΩΝ

- ✚ Θέλουμε ένα Πανεπιστήμιο που να διασφαλίζει το υπέρτατο αγαθό της παροχής δημόσιας δωρεάν παιδείας υψηλού επιπέδου σε όλους όσους με την αξία τους κατακτούν το δικαίωμα να σπουδάσουν σε μια ανώτατη σχολή της χώρας μας.
- ✚ Θέλουμε ένα Πανεπιστήμιο ανοιχτό και χρήσιμο στην Ελληνική Κοινωνία, ώστε να ανακτήσει την πρωτεύουσα θέση που του αρμόζει στους κόλπους της.
- ✚ Θέλουμε ένα Πανεπιστήμιο που θα βοηθήσει την Πατρίδα μας να δώσει λύσεις στα προβλήματά της, αντί νάναι μέρος των προβλημάτων της.

Διεκδικούμε το αυτονόητο...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ.

1 ^ο	Αποκατάσταση της συνταγματικής νομιμότητας στους πανεπιστημιακούς χώρους	1
2 ^ο	Διασφάλιση της απρόσκοπτης και διαφανούς λειτουργίας των θεσμικών οργάνων του Πανεπιστημίου	1
3 ^ο	Προώσπιση του ανοιχτού Πανεπιστημίου	2
4 ^ο	Διασφάλιση και επαναρύθμιση της καθολικής ψηφοφορίας στο Πανεπιστήμιο	3
5 ^ο	Αξιολόγηση και διαφύλαξη της διεθνούς αξίας των πτυχίων μας	4
6 ^ο	Παροχή δωρεάν δημόσιας ανώτατης παιδείας για όλους	4
7 ^ο	Αποδοχές και Ετεροαπασχόληση των Πανεπιστημιακών	6
8 ^ο	Άσκηση υπεύθυνου, ακομμάτιστου και αντιπροσωπευτικού πανεπιστημιακού συνδικαλισμού	7
9 ^ο	Περιβαλλοντική και Κοινωνική Υπευθυνότητα των Πανεπιστημίων και Ποιότητα Ζωής	8
10 ^ο	Αναγνώριση του μεριδίου ευθύνης μας για την κατάσταση της ανώτατης παιδείας στη χώρα μας	9

1^ο Αποκατάσταση της συνταγματικής νομιμότητας στους πανεπιστημιακούς χώρους

Αποτελεί πεποίθησή μας ότι κακώς συνδέεται με το άσυλο η – αυτονοήτως επιβεβλημένη σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια – προστασία της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της ελεύθερης έκφρασης, της ελεύθερης συνάθροισης, της δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας, της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και του δικαιώματος της εργασίας μέσα στα Πανεπιστήμια. Θεωρούμε δεδομένο ότι το Πανεπιστήμιο δεν μπορεί να είναι άσυλο παρανόμων και παρανομιών. Έχουμε χρέος να προασπίσουμε την πεμπουσία του ακαδημαϊκού ασύλου με το οποίο μας εξόπλισε η Πολιτεία, ώστε μέσα στους χώρους των Πανεπιστημίων να διασφαλίζεται η απόλυτη ελευθερία στη διακίνηση ιδεών και απόψεων, πέρα από κάθε εξουσιαστικό και βίαιο καταναγκασμό. Δεν νοείται ο χώρος της ελεύθερης έκφρασής μας και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς μας, να μετατρέπεται σε χώρο ανεμπόδιστης παραβίασης των ατομικών δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών.

Γι' αυτό θα πρέπει:

- 1) Να λειτουργεί μέσα στο Πανεπιστήμιο μια δύναμη φύλαξης με πραγματικές δυνατότητες παρέμβασης για προφύλαξη, αποτροπή και προστασία, η οποία να τελεί αποκλειστικά υπό τις οδηγίες, τις εντολές και τον έλεγχο των Πανεπιστημιακών Αρχών.
- 2) Η Σύγκλητος να οριοθετήσει με πάγια απόφασή της τις παράνομες εκείνες πράξεις και ενέργειες που σαφώς δεν καλύπτονται από το Ακαδημαϊκό Άσυλο.
- 3) Στην περίπτωση κατά την οποία η δύναμη φύλαξης του Πανεπιστημίου αδυνατεί να αποτρέψει ή να αντιμετωπίσει παράνομες πράξεις ή ενέργειες, το Πρυτανικό Συμβούλιο να αναλάβει τις ευθύνες του και να καλεί την αρμόδια Εισαγγελία και την αστυνομική δύναμη να επέμβουν όπως ο νόμος ορίζει, ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα των φυλάκων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να εκπονηθεί ένα σχέδιο διαχείρισης κρίσεων.

2^ο Διασφάλιση της απρόσκοπτης και διαφανούς λειτουργίας των θεσμικών οργάνων του Πανεπιστημίου

Αποτελεί κεκτημένο της Πανεπιστημιακής Κοινότητας στη χώρα μας η δημοκρατική λειτουργία των οργάνων της. Το Πανεπιστήμιο δεν μπορεί να επιτελέσει το σκοπό του χωρίς την απρόσκοπτη λειτουργία των θεσμικών του οργάνων. Είμαστε, συνεπώς, αποφασισμένοι να την διαφυλάξουμε, στο μέτρο που μόνη αυτή εγγυάται τη Δημοκρατία στο πλαίσιο της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούμε απαραίτητο όλα τα όργανα αυτοδιαχείρισης και αυτοδιοίκησης του Πανεπιστημίου να διασφαλίζουν στον ανώτατο βαθμό συνθήκες απόλυτης διαφάνειας στη λειτουργία τους. Γι' αυτό και η δική μας θέση στη λειτουργία των ακαδημαϊκών οργάνων είναι *διαφάνεια παντού*.

Για τους λόγους αυτούς θα πρέπει:

- α) Όλα τα όργανα να δημοσιεύουν εγκαίρως στην ιστοσελίδα τους (Πρυτανεία, Κοσμητεία, Τμήμα) την ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασής τους. Ομοίως, εντός ευλόγου χρόνου μετά το πέρας της συνεδρίασης, στο ίδιο site να δημοσιεύονται οι αποφάσεις που πάρθηκαν στο εν λόγω όργανο.
- β) Όταν παρεμποδίζεται με τη βία η ομαλή λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου, θα πρέπει – όπου αυτό είναι αναπόφευκτο – να διαπιστώνει ότι βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης, να διακόπτει την λειτουργία του και όποιες αποφάσεις είναι ώριμες και όπου αυτό είναι εφικτό, να λαμβάνονται διά περιφοράς, εκτός αν μπορεί να εξουσιοδοτηθεί άλλο όργανο να λάβει εκείνο την συγκεκριμένη απόφαση, όπως θα πρέπει να προβλεφθεί στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΑΠΘ.
- γ) Για όσους παρεμποδίζουν με τη βία την λειτουργία των πανεπιστημιακών οργάνων, θα πρέπει να κινούνται οι σχετικές πειθαρχικές διαδικασίες, όπως θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΑΠΘ.
- δ) Η κράτηση των μελών ενός πανεπιστημιακού οργάνου ως ομήρων παραβιάζει το ακαδημαϊκό άσυλο, οπότε και θα πρέπει να κινούνται οι απαραίτητες διαδικασίες για την επέμβαση της δημόσιας δύναμης εκεί όπου οι πανεπιστημιακοί φύλακες αδυνατούν να αποκαταστήσουν την τάξη.

3^ο Προάσπιση του ανοιχτού Πανεπιστημίου

Είμαστε αντίθετοι σε κάθε μορφή εκβιαστικής προβολής και εξαναγκαστικής επιβολής απόψεων και θέσεων μέσα στο Πανεπιστήμιο. Είμαστε υπέρ του διαλόγου και της ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων με οποιονδήποτε, και κυρίως με τους φοιτητές μας, για όποιο θέμα απασχολεί ή πρέπει ν' απασχολεί την Πανεπιστημιακή Κοινότητα και είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε συλλογική δράση για την επίλυση τέτοιων θεμάτων. Η κατάληψη ως μέσο διεκδίκησης λαϊκών αιτημάτων και αυτοπροστασίας της καταπιεσμένης πλειοψηφίας, δικαιολογείται μόνον σε δικτατορικά και ανελεύθερα καθεστάτα. Σε καθεστώς δημοκρατίας, όμως, δεν μπορούμε παρά να είμαστε αντίθετοι με τις καταλήψεις σαν μορφή διεκδίκησης αιτημάτων και προβολής απόψεων, διότι – εκτός των άλλων – πλήττουν ευθέως και τον *δημόσιο* χαρακτήρα του Πανεπιστημίου, που κανείς δεν έχει δικαίωμα να κλείνει. Θεωρούμε ότι το κλειστό πανεπιστήμιο είν' ένα νεκρό πανεπιστήμιο.

Είναι αυτονόητο ότι με τις καταλήψεις δεν εννοούμε ούτε τις απεργίες διδασκόντων και εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο, ούτε τις αποχές των φοιτητών από τα μαθήματα, με οποιοδήποτε τρόπο κι αν αποφασίζονται· η απεργία, αλλά και η αποχή ως μορφή απεργίας, κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα. Εννοούμε τις καταλήψεις πανεπιστημιακών χώρων (σχολών, τμημάτων, υπηρεσιών), που βάζουν λουκέτο στους χώρους αυτούς ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο εμποδίζουν την ελεύθερη είσοδο και έξοδο από τους χώρους αυτούς των πάσης φύσεως χρηστών τους, θίγοντας συνταγματικά προστατευόμενα δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες.

Θεωρούμε ότι οι καταλήψεις, για οποιοδήποτε λόγο κι αν γίνονται, είναι παράνομες και βαθύτατα αντιδημοκρατικές, προσβάλλουν θεμελιώδη δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ακαδημαϊκή Ελευθερία. Το μόνο που πετυχαίνουν είναι να απαξιώνουν το Πανεπιστήμιο στα μάτια της Κοινωνίας και να υποβαθμίζουν το επίπεδό του. Πιστεύουμε ότι ο χώρος του Πανεπιστημίου πρέπει σε κάθε περίπτωση να παραμένει ανοιχτός και προσβάσιμος στον ελεύθερο διάλογο, την ανταλλαγή ιδεών και την ανοχή της διαφορετικής άποψης. Το Σύνταγμα κατοχυρώνει σε όλη την επικράτεια της Χώρας, άρα και στο Πανεπιστήμιό μας, το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης (άρθρο 14 παρ. 1), το δικαίωμα της συνάθροισης (άρθρο 11 παρ. 1), το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης (άρθρο 5 παρ. 1) και το δικαίωμα στην εργασία (άρθρο 22). Τα δικαιώματα αυτά, που κατοχυρώνονται και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, είναι αδιαπραγμάτευτα και δεν μπορεί καμιά πλειοψηφία ούτε να τα καταργήσει, ούτε να τα περιορίσει. Συνεπώς, καμιά απόφαση συνδικαλιστικού ή φοιτητικού οργάνου ή παράταξης δεν δικαιολογεί την επιβολή απόψεων με τη βία, την παρεμπόδιση της λειτουργίας δημοκρατικά συγκροτημένων πανεπιστημιακών οργάνων, το κλείδωμα των Σχολών, την κράτηση ομήρων μέχρι να ληφθεί μια απόφαση και ακόμη λιγότερο την άσκηση σωματικής βίας καθ' οιουδήποτε.

Το ανοιχτό Πανεπιστήμιο έχει και μια άλλη διάσταση. Είναι ανοιχτό στην Κοινωνία και άρα προσβάσιμο και από την Κοινωνία. Και γι' αυτό το λόγο, λοιπόν, κανένας δεν δικαιούται να κλείνει το Ελληνικό Πανεπιστήμιο, γιατί με τον τρόπο αυτό, εκτός των άλλων, αφήνει την Κοινωνία έξω από το Πανεπιστήμιό της και το Πανεπιστήμιο μακριά από την Κοινωνία του, εμποδίζοντας το Ελληνικό Πανεπιστήμιο να ανακτήσει την πρωτεύουσα θέση που του αρμόζει στην Ελληνική Κοινωνία.

4^ο Διασφάλιση και επαναρύθμιση της καθολικής ψηφοφορίας στο Πανεπιστήμιο

Θεωρούμε ότι η καθολική ψηφοφορία αποτελεί θετικό βήμα για την πάταξη της συνδιαλλαγής και την αποκομματικοποίηση των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη διοικητικών οργάνων μέσα στο Πανεπιστήμιο και καλούμε την Πανεπιστημιακή Κοινότητα του ΑΠΘ να την κάνει πράξη και να την διαφυλάξει από οποιοσδήποτε προσβολές και ιδιαίτερα από προβοκάτσιες όλων όσων δεν θέλουν τη δημοκρατία και την ελεύθερη έκφραση στις σχολές μας.

Επειδή, όμως, η διασφάλιση της καθολικής ψηφοφορίας αποτελεί στην πράξη ένα δύσκολο εγχείρημα, στο μέτρο που αυτή προϋποθέτει την χορήγηση – για πρώτη φορά φέτος στα Τμήματα του ΑΠΘ – της δυνατότητας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος σε (συχνά) πολύ μεγάλο αριθμό φοιτητών για την εκλογή Προέδρων και Αναπληρωτών Προέδρων Τμημάτων, γι' αυτό προτείνουμε να διερευνηθεί άμεσα από τις Πρυτανικές Αρχές και τη Σύγκλητο του ΑΠΘ η νομική δυνατότητα της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος με ηλεκτρονικό τρόπο (e-voting), κάτι που δεν είναι αντίθετο με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αυτοτέλεια των ΑΕΙ.

Επιπλέον, θα πρέπει δίχως άλλο να επαναρυθμιστεί νομοθετικά η ψήφος των φοιτητών, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής της αποχής, όπως γίνεται με την ψήφο όλων των άλλων συνιστωσών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

5^ο Αξιολόγηση και διαφύλαξη της διεθνούς αξίας των πτυχίων μας

Η Ελλάδα είναι μέλος της διεθνούς κοινότητας των κρατών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ελληνικό Πανεπιστήμιο έχει να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην εκπαίδευση των νέων Ελλήνων επιστημόνων, που θα αναλάβουν τις τύχες του Έθνους στο διεθνοποιημένο περιβάλλον που ζούμε σήμερα. Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε χρέος να εξοπλίσουμε τους νέους μας μ' εκείνες τις γνώσεις, που θα τους επιτρέψουν να σταθούν ισότιμα απέναντι στους συναδέλφους τους απ' οπουδήποτε κι αν προέρχονται. Δεν φοβόμαστε ούτε την σύγκριση, ούτε την αναμέτρηση. Δεν το δικαιολογεί ούτε η ιστορία μας, ούτε το πολιτισμικό μας βάθος. Χώρες με λιγότερα πολιτισμικά, ιστορικά, ακόμη και υλικά εφόδια από τα δικά μας, εμφανίζονται να μας ξεπερνούν. Δεν είναι η δική μας αντίληψη των πραγμάτων. Εμείς πιστεύουμε ότι, παρά τις όποιες αντιξοότητες, είμαστε σε θέση να παρέχουμε ίσης ή και ανώτερης ποιότητας σπουδών στους φοιτητές μας. Και τούτο θέλουμε να αποτυπώνεται με συγκρίσιμα στοιχεία στην ουσιαστική αξία των πτυχίων που χορηγούμε. Θέλουμε, λοιπόν, να διαφυλάξουμε την αξία των πτυχίων μας στο διεθνοποιημένο περιβάλλον, στο οποίο και πρέπει και μπορούμε να διακριθούμε, παρέχοντας στους φοιτητές μας τα εφόδια που χρειάζονται για ν' αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις.

Γι' αυτό, είμαστε υπέρ της ενθάρρυνσης της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης της εκπαιδευτικής μας διαδικασίας, της εισαγωγής του ECTS στα προγράμματα σπουδών και της αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ, των Τμημάτων και του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τα βέλτιστα διεθνή πρότυπα. Για το σκοπό αυτό, ας αρχίσουμε από τα πρότυπα που μας επιβάλλει ο νόμος (σύστημα της ΑΔΙΠ). Ορισμένοι προβάλλουν τα (υπαρκτά) προβλήματα δεύτερης και τρίτης τάξης, που σίγουρα έχει κάθε τρόπος αξιολόγησης, για να απορρίψουν κάτι δίκαιο και θετικό σε επίπεδο πρώτης τάξης. Αυτή είναι, εκτός των άλλων, και μια πλήρως αντιεπιστημονική θέση.

6^ο Παροχή δωρεάν δημόσιας ανώτατης παιδείας για όλους

Αποτελεί κατάκτηση του Ελληνικού Λαού, που κατοχυρώνεται και στο Σύνταγμα, η πρόσβασή του στη δωρεάν δημόσια εκπαίδευση όλων των βαθμίδων. Δυστυχώς σήμερα, η δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση αντιμετωπίζει αζεπέραστα προβλήματα, που επαναπροσανατολίζει τους γονιούς στα ιδιωτικά σχολεία, ενώ κανείς πια δεν μπορεί να είναι υπερήφανος για το σύστημα εισαγωγής στα Πανεπιστήμια, που – εκτός των άλλων – γονατίζει οικονομικά την μέση Ελληνική οικογένεια. Εμείς δεν θέλουμε η δωρεάν δημόσια Ανώτατη Εκπαίδευση να απαξιωθεί το ίδιο στα μάτια της Ελληνικής Κοινωνίας. Θέση μας είναι ότι πρέπει να κάνουμε τα πάντα για να διαφυλάξουμε την ανταγωνιστικότητα του Ελληνικού Πανεπιστημίου και στο σύγχρονο διεθνοποιημένο περιβάλλον που ζούμε. Για μας, η διασφάλιση του υπέρτατου αγαθού της παροχής δημόσιας δωρεάν ανώτατης παιδείας υψηλού επιπέδου για όλους όσους με την αξία τους κατακτούν το δικαίωμα να σπουδάσουν σε μια ανώτατη σχολή της χώρας μας, είναι θεμελιώδης επιδίωξη. Και στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους δικαίου, είμαστε υπέρ της ενίσχυσης των ασθενέστερων οικονομικά φοιτητών μέσω της παροχής ουσιαστικής φοιτητικής μέριμνας για την διασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην Ανώτατη Παιδεία.

Υποχρηματοδότηση. Είναι βέβαιον ότι η Ανώτατη Παιδεία υποχρηματοδοτείται. Δεν είναι, όμως, η μόνη υπηρεσία κοινής ωφέλειας που δεν χρηματοδοτείται επαρκώς στη χώρα μας. Εμείς οι Πανεπιστημιακοί, που διαχειριζόμαστε οι ίδιοι τα του οίκου μας, θα πρέπει, συνεπώς, να σεβόμαστε το δημόσιο χρήμα και να το αξιοποιούμε κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, εκτός των άλλων και γιατί εμείς το πληρώνουμε και η τσέπη από την οποία βγαίνει δεν είναι πλέον βαθειά. Είναι επίσης βέβαιον πως, αν η χώρα μας θέλει να βρει λύση στα προβλήματά της, θα πρέπει να πληρώσει το εισιτήριο που θα της επιτρέψει ν' ανέβει στο τρένο της Κοινωνίας της Γνώσης. Γνωρίζουμε, ωστόσο, πως τα ΑΕΙ δεν έχουμε πλέον το μονοπώλιο της παραγωγής χρήσιμης στην Ελληνική Κοινωνία γνώσης. Και δεν εξαιρούμε από την Κοινωνία τις επιχειρήσεις, διότι κάτι τέτοιο, εκτός από αυθαίρετο, είναι και υποκριτικό.

Στον τομέα αυτό, θέση μας είναι πως απαιτείται μεν άμεση και διαρκής αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης της Ανώτατης Εκπαίδευσης, που να παρακολουθεί την μεγέθυνση των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των αυξανόμενων αναγκών τους στο σύγχρονο διεθνοποιημένο περιβάλλον, με ταυτόχρονη όμως αύξηση της αποδοτικότητας του Πανεπιστημίου, εκσυγχρονισμό του προγράμματος σπουδών του, διασύνδεσή του με τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, βελτιστοποίηση της χρήσης των διαθέσιμων πόρων και ενίσχυση της διαφάνειας σε όλες τις πανεπιστημιακές μονάδες που διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίζουμε την κοινωνική λογοδοσία του Πανεπιστημίου για την χρήση των πόρων που θέτει στη διάθεσή του ο Έλληνας φορολογούμενος.

Συγγράμματα. Σ' ένα Πανεπιστήμιο που δεν ήταν έτοιμο να το εφαρμόσει και σε μια εκδοτική αγορά που δεν ήταν προετοιμασμένη να το παρακολουθήσει, επιβλήθηκε το νέο σύστημα διανομής συγγραμμάτων, που, στην θεωρητική του σύλληψη, αποτελεί μεν πρόοδο σε σχέση με το προηγούμενο, στο μέτρο που η Πολιτεία εξακολουθεί να χρηματοδοτεί ένα σύγγραμμα, που τώρα επιλέγεται μεταξύ περισσοτέρων που θα πρέπει να προτείνονται από τον διδάσκοντα, στην πράξη, όμως, δημιούργησε περισσότερα προβλήματα απ' όσα έλυσε: αξεπέραστα γραφειοκρατικά προβλήματα στις σχολές, οι φοιτητές να εξακολουθούν να «επιλέγουν» κατά κανόνα το υποδεικνυόμενο από τον διδάσκοντα σύγγραμμα, η απόκτηση του οποίου τώρα πια καθυστερεί, με αποτέλεσμα να πέφτει για δεύτερο συνεχές εξάμηνο το επίπεδο σπουδών.

Από την εφαρμογή του νέου συστήματος, προκύπτει η ανάγκη να περάσουμε πλέον σ' ένα νέο, ισοδύναμο αποτελέσματος, σύστημα δωρεάν πρόσβασης του φοιτητή στο πανεπιστημιακό σύγγραμμα. Γι' αυτό, θα πρέπει να ζητήσουμε την παροχή στοιχείων από το Υπουργείο μετά τον ένα χρόνο εφαρμογής του νέου συστήματος, ώστε να διαπιστώσουμε αν πληρώνουμε τελικά λιγότερα, τα ίδια ή περισσότερα σε σχέση με αυτά που πληρώναμε με το προηγούμενο σύστημα. Και στη βάση αυτών των στοιχείων, να αξιολογήσουμε το νέο σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη και τις δυσλειτουργίες που επέφερε στην πράξη, πριν προχωρήσουμε στη διατύπωση πρότασης για την αναμόρφωσή του.

Στο μεταξύ, θα πρέπει να γενικεύσουμε τη χρήση στην εκπαιδευτική διαδικασία ηλεκτρονικών φακέλων εργασίας του τύπου blackboard και να ενισχύσουμε τις ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, γιατί η ουσιαστική άνοδος του επιπέδου σπουδών θα προκύψει χάρη στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που μας παρέχουν στον τομέα αυτό οι νέες τεχνολογίες, το κόστος εφαρμογής των οποίων δεν συγκρίνεται με το τί καταβάλλουμε για να εξοπλίσουμε τους φοιτητές μας με έντυπα εγχειρίδια.

Έρευνα. Πιστεύουμε ότι το Πανεπιστήμιο πρέπει να είναι ανοιχτό στην Κοινωνία και μέσα σ' αυτήν λογαριάζουμε και τις επιχειρήσεις σαν αναπόσπαστο μέρος της. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παραδίδουμε το Πανεπιστήμιο στις επιχειρήσεις. Είμαστε όμως αντίθετοι, γιατί την θεωρούμε μια ακόμη ιδεοληψία που κατατρέπει την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, στην αποστροφή του Πανεπιστημίου προς την αγορά, στο όνομα δήθεν της ακαδημαϊκότητάς του. Μακάρι να βρίσκαμε επιχειρήσεις που να χρηματοδοτούσαν ερευνητικά έργα στα Πανεπιστήμιά μας. Είτε δεν έχουμε όμως τέτοιες, είτε δεν επιλέγουν εμάς για τις ανάγκες τους στην παραγωγή νέας γνώσης. Σε κάθε περίπτωση, πιστεύουμε ότι οι συνεργασίες Πανεπιστημίου-επιχειρήσεων, με απόλυτη διαφάνεια και μέτρο, βοηθούν στη δημιουργία υγιών θέσεων εργασίας, κάτι θετικό για τους αποφοίτους μας και για την ίδια την Κοινωνία.

7^ο Αποδοχές και Ετεροαπασχόληση των Πανεπιστημιακών

Αποδοχές. Δεν πιστεύουμε ότι είναι η ώρα οικονομικών διεκδικήσεων, τη στιγμή που – εμείς τουλάχιστον – διατηρούμε την εργασία μας όταν πολλοί άλλοι εργαζόμενοι χάνουν τη δική τους. Σαν ζήτημα αρχής, όμως, πιστεύουμε πως, όταν η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας το επιτρέπει, η παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης θα πρέπει να θεωρείται το ίδιο σημαντική για την Πολιτεία, όσο και η απονομή δικαιοσύνης από ανεξάρτητους και αμερόληπτους δικαστικούς λειτουργούς. Οι Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι έχουν το ύψιστο καθήκον να εκπαιδεύουν νέους επιστήμονες που θα διαχειριστούν και θα προάγουν τα συμφέροντα του Έθνους· μεταξύ αυτών και τους αυριανούς δικαστικούς λειτουργούς. Η προάσπιση της ανεξαρτησίας των δεύτερων είναι ισοδύναμη με την διαφύλαξη της αξιοπρέπειας των πρώτων, ώστε απρόσκοπτοι να εκπληρώσουν το ύψιστο καθήκον που αναθέτει και σ' αυτούς το Σύνταγμα, όπως και στους άλλους: να εκπαιδεύσουν επιστήμονες πολίτες που θα οδηγήσουν την Ελληνική Κοινωνία στο δρόμο της προόδου και της προκοπής, δείχνοντας την ίδια ευαισθησία για την επικράτηση του δικαίου σε μια κοινωνία ανισοτήτων και σ' ένα κόσμο ανισομερούς κατανομής του πλούτου. Γι' αυτό και πιστεύουμε πως η μεταχείριση που οφείλει να επιφυλάξει στους μεν και στους δε η Ελληνική Πολιτεία για την παροχή ίσης αξίας κοινωνικού έργου, δεν μπορεί να είναι άνιση. Σε τούτο θεμελιώνεται η αξίωσή μας για ίση μεταχείριση των αποδοχών μας με τους δικαστικούς λειτουργούς, την οποία και θα μπορέσουμε να δικαιολογήσουμε με αντίστοιχης αξίας παρεχόμενων υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης στους νέους και τις νέες της χώρας μας. Σε κάθε περίπτωση, και κατ' ελάχιστον, είμαστε υπέρ της ενσωμάτωσης στο βασικό μας μισθό των επιδομάτων διδασκαλίας και έρευνας, στο μέτρο που η έρευνα και η διδασκαλία είναι η βασική μας απασχόληση και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αμείβεται ως παρεχόμενο έργο με επιδόματα.

Ετεροαπασχόληση. Το θέμα αυτό δεν θα λυθεί ενόσω οι αμοιβές μας παραμένουν χαμηλές σε σχέση με (και δεν είναι ικανές να αποσβέσουν) την μεγάλη επένδυση, στην οποία έχουμε προβεί για να φτάσουμε ως τη βαθμίδα που κατέχουμε. Το γεγονός, όμως, ότι σκεφτόμαστε με όρους γενίκευσης, συνιστά τροχοπέδη στην επίλυση του προβλήματος. Σε πολλές επιστήμες, π.χ., δεν μπορεί ο πανεπιστημιακός να είναι εκτός πρακτικής. Επειδή, όμως, δεν είναι εφικτή η αυξομείωση των αμοιβών μας ανάλογα με την ειδικότητα ή την απόδοσή μας, δεν λύνεται το θέμα με την επιβολή τέτοιων διακρίσεων.

Θ' αλλάξει, άραγε, η αξιολόγηση την παραπάνω κατάσταση; Θα το επιθυμούσαμε, αλλά δεν το πιστεύουμε για τη χώρα μας, ρεαλιστικά σκεπτόμενοι. Άρα η ετεροαπασχόληση, που βολεύει δημοσιονομικά την Πολιτεία, δύσκολα θα καταργηθεί χωρίς να κινδυνεύσει η ποιότητα των σπουδών σε πολλές σχολές, στο μέτρο που δεν θα μπορεί η κατάργησή της να συνοδευθεί από γενναία αύξηση των αποδοχών, η οποία - επειδή θα πρέπει να είναι γενική - δεν είναι κοινωνικά αποδεκτή.

Θα πρέπει, συνεπώς, να ζήσουμε με το πρόβλημα και να αντιμετωπίσουμε τις δυσμενείς επιπτώσεις του, διασφαλίζοντας μηχανισμούς ουσιαστικής εκπλήρωσης των καθηκόντων των Πανεπιστημιακών δασκάλων απέναντι στους φοιτητές τους, στη σχολή τους και στην επιστήμη τους, εις τρόπον ώστε η πανεπιστημιακή ιδιότητα να μην καταντά πάρεργο και η ετεροαπασχόληση να μην γίνεται, όπου υφίσταται, η κύρια απασχόληση του Πανεπιστημιακού δασκάλου. Αντίθετα, η ετεροαπασχόληση θα πρέπει, όπου υφίσταται, αφενός μεν να αυτοπεριορίζεται, αφετέρου δε να ασκείται προς όφελος της ακαδημαϊκής ιδιότητας. Εμείς δημιουργήσαμε τις παρενέργειες της ετεροαπασχόλησης κι εμείς πρέπει να τις διορθώσουμε με επιστροφή σε περισσότερη ακαδημαϊκότητα, διαλέγοντας ποιό είναι το κύριο για μας: το λειτούργημα ή το επάγγελμα; Αν επιλέγουμε το δεύτερο, καλύτερα να εγκαταλείψουμε το πρώτο. Αν επιλέγουμε, όμως, το πρώτο, δεν είν' εμπόδιο το δεύτερο.

8^ο Άσκηση υπεύθυνου, ακομμάτιστου και αντιπροσωπευτικού Πανεπιστημιακού Συνδικαλισμού

Σήμερα, παρά την ανατροπή σε επίπεδο κεντρικής συνδικαλιστικής εκπροσώπησης χάρη στην αυθόρμητη κινητοποίηση μεγάλου αριθμού μελών ΔΕΠ, που δεν εκπροσωπούνταν από τον ξύλινο παρωχημένο λόγο της παλιάς διοίκησης της ΠΟΣΔΕΠ, η οποία ήταν αντίθετη σε κάθε εκσυγχρονιστική παρέμβαση στα ΑΕΙ, υπάρχει ακόμη κρίση αντιπροσώπευσης. Ο συνδικαλισμός μας δεν έχει βάθος, ούτε ποιότητα. Αυτό οφείλεται στη συνεχιζόμενη κομματικοποίησή του, που εξυπηρετεί συμφέροντα άσχετα με αυτά της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Πώς θα δώσουμε στους φοιτητές μας το παράδειγμα ν' αναπτύξουν έναν δικό τους ακομμάτιστο συνδικαλισμό, αν δεν τον αναπτύξουμε πρώτοι εμείς; Ελλείψει ενός τέτοιου συνδικαλισμού, έχουμε μετατρέψει τα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου (Γενικές Συνελεύσεις Τμημάτων και Σύγκλητο) σε οιονεί συνδικαλιστικά fora.

Εμείς θέλουμε έναν πανεπιστημιακό συνδικαλισμό περιεκτικό, χωρίς αποκλεισμούς και στεγανά. Θέλουμε έναν ΕΣΔΕΠ ανοιχτό σε όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας των ακαδημαϊκών δασκάλων του ΑΠΘ. Είμαστε υπέρ της άμεσης διαβούλευσης στο πλαίσιο ανοικτών διαδικασιών, όπου θα μπορεί ο καθένας να προβάλλει την άποψή του και να την δοκιμάσει στον άμεσο δημοκρατικό αντίλογο, όπως είμαστε υπέρ και της αξιοποίησης των ηλεκτρονικών μέσων διαβούλευσης, που ενισχύουν την άμεση δημοκρατία και την πρόσβαση στον διάλογο όλων.

Είμαστε, όμως, σε κάθε περίπτωση υπέρ των βιώσιμων λύσεων που μπορούν και πρέπει να προκύψουν από τον πανεπιστημιακό συνδικαλισμό για τα φλέγοντα ζητήματα που απασχολούν την Πανεπιστημιακή Κοινότητα, διαφορετικά ο πανεπιστημιακός συνδικαλισμός καθίσταται ανούσιος αυτοσκοπός παραταξιακών μονολόγων.

Ποτέ μέχρι τώρα οι Πανεπιστημιακοί, αν και διαχειρίζονται και διοικούν *αυτοί* τα ΑΕΙ, δεν κατάφεραν να συμφωνήσουν πάνω σε μια ενιαία πρόταση για το θεσμικό πλαίσιο που πρέπει να διέπει την Ανώτατη Παιδεία στη χώρα μας. Ελλείψει μιας τέτοιας συμφωνίας, οι Κυβερνήσεις νομοθετούν κατά το δοκούν, τις περισσότερες φορές άστοχα. Σκοπός είναι να συμβάλλουμε στη διαμόρφωση μιας ενιαίας πρότασης, πίσω από την οποία θα σταθεί όλη η Πανεπιστημιακή Κοινότητα της χώρας. Είναι δύσκολο να κτίσουμε πάνω στο ζήτημα αυτό ένα consensus που θ' αντιπροσωπεύει την Πανεπιστημιακή Κοινότητα στο σύνολό της. Έχουμε, όμως, χρέος να το επιχειρήσουμε.

Μόνον τότε θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία μας στα μάτια της Ελληνικής Κοινωνίας, που μας ανέθεσε να διαχειριστούμε το Ελληνικό Πανεπιστήμιο. Όταν δηλαδή διαμορφώσουμε κοινές θέσεις πάνω στο θεσμικό πλαίσιο που πρέπει να το διέπει, τις οποίες καμιά Κυβέρνηση δεν θα μπορεί να αρνηθεί να επικυρώσει. Γι' αυτό θα πρέπει να επιχειρήσουμε μια καταγραφή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και των προβλημάτων που ανέκυψαν κατά τη λειτουργία του, πριν αποτολμήσουμε σε συνεργασία με την ΠΟΣΔΕΠ να συνδιαμορφώσουμε μια κοινή θέση για το θεσμικό πλαίσιο που μας ταιριάζει και που ταιριάζει σ' ένα σύγχρονο Πανεπιστήμιο, ικανό ν' αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της Κοινωνίας που το στηρίζει.

9^ο Περιβαλλοντική και Κοινωνική Υπευθυνότητα των Πανεπιστημίων και Ποιότητα Ζωής

Σήμερα, το Ελληνικό Πανεπιστήμιο είναι περιβαλλοντικά και κοινωνικά ανεύθυνο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι καλλιεργείται χρόνια τώρα στους κόλπους του και σε μας τους ίδιους μια υποκουλτούρα του όλα επιτρέπονται μέσα σ' αυτό χωρίς καμιά συνέπεια.

- Ζούμε σ' ένα Πανεπιστήμιο κακομεταχειρισμένο, κακοσυντηρημένο, βρώμικο, ακατάστατο και ριμαγμένο. Ένα Πανεπιστήμιο πνιγμένο στην αφίσα, που ακυρώνει οποιαδήποτε προσπάθεια αναβάθμισης των χώρων του, η οποία, όταν αναλαμβάνεται, το μόνο που επιτυγχάνει είναι να κατασπαταλά το δημόσιο χρήμα. Σε κανέναν άλλο χώρο δεν επιτρέπεται στα κόμματα η αφισορύπανση. Κι όμως, αναγνωρίζουν στον εαυτό τους το δικαίωμα να κατασπαταλούν τα χρήματα του Ελληνικού Λαού και να βιάζουν το περιβάλλον, πνίγοντας τις σχολές μας στις αφίσες που τυπώνουν μαζικά για τις παρατάξεις τους. Και το πρόβλημα είναι ότι κανείς μας δεν πιστεύει ότι αυτό μπορεί ν' αλλάξει. Το πρόβλημα είναι ότι αποδεχόμαστε πως το Ελληνικό Πανεπιστήμιο πρέπει να μοιάζει σε κάτι χειρότερο από στάβλο. Κανείς δεν μπορεί – και δεν θέλει – ν' αγαπήσει έναν τέτοιο χώρο. Αδιαφορούμε αν κάποιοι τον κακομεταχειρίζονται, αφού όλο και λιγότερο ζούμε πια σ' αυτόν, εξαιτίας – μεταξύ άλλων – και της αυξημένης ανασφάλειας. Ο κλασικός ελληνικός πανεπιστημιακός χώρος σήμερα αποπνέει μια εικόνα παρακαμής, που συμβαδίζει με την πτώση του επιπέδου σπουδών, εξ αιτίας μιας παρατεταμένης αναταραχής στην Ανώτατη Παιδεία, που περιορίζει δραστικά τον ωφέλιμο χρόνο διδασκαλίας και μετατρέπει το Πανεπιστήμιο σε εξεταστικό κέντρο, που μοιράζει χαρτιά άνευ αντικρύσματος.

- Τον τελευταίο καιρό, το Πανεπιστήμιο εξήγαγε την κρίση του στην Κοινωνία. Δεν μας έφτασε που συντηρούμε την αθλιότητα στους χώρους μας, ανεχόμενοι την βία των καταλήψεων και των ομηριών, των λεηλασιών και των καταστροφών, των προπηλακισμών και των απειλών, τώρα λειτουργούμε πλέον και σαν ορμητήριο των καταστροφών της περιουσίας του Ελληνικού Λαού στους γύρω από τα Πανεπιστήμια χώρους. Αρνούμαστε να άρουμε το άσυλο που παρέχουμε στα παραβατικά στοιχεία που βρίσκουν καταφύγιο στους χώρους μας ή τους χρησιμοποιούν σαν ορμητήριο, επιτρέποντάς τους ανεμπόδιστα να καταστρέφουν την δημόσια και ιδιωτική περιουσία μέσα κι έξω από τα Πανεπιστήμιά μας.

Εμείς πιστεύουμε ότι δεν μας αξίζει ένα τέτοιο Πανεπιστήμιο. Εμείς πιστεύουμε ότι μας αξίζει ένας όμορφος χώρος, που να εμπνέει τη δημιουργικότητα και να μπορεί ν' αγαπηθεί. Το Πανεπιστήμιο δεν είναι δικό μας να το κάνουμε ό,τι θέλουμε ή ό,τι θέλουν κάποιοι. Το Πανεπιστήμιο ανήκει στον Ελληνικό Λαό και δεν έχουμε το δικαίωμα, στο όνομα οποιασδήποτε ιδεολογίας, να το κακομεταχειριζόμαστε, ούτε και να προστατεύουμε όσους το κακομεταχειρίζονται και το καταστρέφουν.

10^ο Αναγνώριση του μεριδίου ευθύνης μας για την κατάσταση της ανώτατης παιδείας στη χώρα μας

Εμείς οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι πρέπει να προβληματιστούμε ιδιαίτερα από τη συνεχιζόμενη απαξίωση της ακαδημαϊκής ιδιότητας και της πανεπιστημιακής κοινότητας στα μάτια της ελληνικής κοινωνίας· από τη συνεχή υποβάθμιση του επιπέδου σπουδών στα Πανεπιστήμια και τη μετατροπή τους σε εξεταστικά κέντρα, που χορηγούν τίτλους με αμφισβητούμενη πλέον αξία στην αγορά εργασίας, ιδίως την ευρωπαϊκή και τη διεθνή· από τη διαρκή απομόνωση του Πανεπιστημίου από την κοινωνία, που τείνει να το μετατρέψει, από πρωτοπόρο θεσμό αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, σε οχυρό βολέματος, προστατευτισμού, ανευθυνότητας, ήσσονος προσπάθειας και διατήρησης υστερόβουλων «κεκτημένων» χωρίς κοινωνική αξία.

Γι' αυτό, θα πρέπει ν' αναλάβουμε το μερίδιο της ευθύνης που αναλογεί ατομικά στον καθένα μας και συλλογικά σε όλους εμάς, ιδίως όσον αφορά: στο πρόγραμμα σπουδών που παρέχουμε στους φοιτητές μας· στην ποιότητα του μαθήματος που προσφέρουμε στους φοιτητές μας· στην ποιότητα και χρηστικότητα του πανεπιστημιακού συγγράμματος που χορηγούμε στους φοιτητές μας· στον τρόπο που εξετάζουμε τους φοιτητές μας και στις μεθόδους με τις οποίες αξιολογούμε την επίδοσή τους· στην επιλογή των συναδέλφων μας που εκλέγονται σε θέσεις μελών ΔΕΠ και που εξελίσσονται στην ακαδημαϊκή τους καριέρα· στον τρόπο με τον οποίο επιβλέπουμε τους υφισταμένους μας, συντονίζουμε το βοηθητικό προσωπικό όπου υπάρχει και διοικούμε το διοικητικό μας προσωπικό ή ελέγχουμε όσους εξαρτώνται από εμάς· στον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούμε τη δημόσια περιουσία που τίθεται στη διάθεσή μας και διαχειριζόμαστε οικονομικά το Πανεπιστήμιό μας.

Ποιοί άλλοι εκτός από εμάς τους ίδιους είμαστε υπόχρεοι και υπεύθυνοι για τα παραπάνω; Πρέπει, λοιπόν, νάμαστε έτοιμοι να λογοδοτήσουμε για το τί κάναμε και τί δεν κάναμε γι' αυτά απέναντι στην Ελληνική Κοινωνία.

Γι' αυτό, εμείς πιστεύουμε, δεσμευόμαστε και αγωνιζόμαστε:

1. για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Πανεπιστημιακής Κοινότητας και της Ακαδημαϊκής Ιδιότητας στα μάτια της Ελληνικής Κοινωνίας· για την κοινωνική υπευθυνότητα των Πανεπιστημιακών και την κοινωνική λογοδοσία των Πανεπιστημίων.
2. για την εκπλήρωση των καθηκόντων μας με τρόπο που να σέβεται τους φοιτητές και τους γονείς τους, όπως και τους Έλληνες φορολογούμενους που καταβάλλουν το μισθό μας.
3. για την προστασία της δημόσιας περιουσίας και τον σεβασμό του ακαδημαϊκού χώρου που μας ανέθεσε ο Ελληνικός Λαός να διαχειριστούμε.
4. για την παροχή ενός επιπέδου σπουδών ισάξιου των καλύτερων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των φοιτητών μας και όχι τις δικές μας ανάγκες.
5. για την ενθάρρυνση της καινοτομίας στην εκπαιδευτική διαδικασία και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, που θα μας εντάξουν στην Κοινωνία της Γνώσης και θα μας επιτρέψουν να κλείσουμε το επιστημονικό χάσμα που μας χωρίζει από τα προηγμένα κράτη εταίρους μας στην Ευρώπη και τον κόσμο.
6. για την διεθνικότητα του Πανεπιστημίου και το άνοιγμά του στον κόσμο, καθώς και για την ευαισθητοποίηση των φοιτητών μας στο γεγονός ότι δεν είμαστε μόνοι στον κόσμο και ότι ο υπόλοιπος κόσμος δεν θα μας περιμένει.
7. για ένα Πανεπιστήμιο, παράγοντα μετεξέλιξης και εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας υπέρ των νέων με προσόντα, γνώσεις και δεξιότητες, που αποζητούν μια ευκαιρία για να προσφέρουν και ν' αναδειχθούν, εμποδίζονται όμως από τις δυνάμεις της συντήρησης, που μάχονται για τα «κεκτημένα» τους κι αντιστρατεύονται κάθε μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση αυτή, είτε είναι στην Παιδεία, είτε ευρύτερα στην Οικονομία και την Κοινωνία.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ ΑΠΘ

<http://panepistimiakisymparataxi.blogspot.com/>